

NOVEMBER EDITIE

2025

BIZA MAGAZINE

BIZA IN BEWEGING: SAMEN MAKEN WE HET BETER.

GEEN KLEUR MAAR KARAKTER & STRUCTUUR

Minister Bee over de nieuwe
koers van BiZa

BURGERZAKEN

*Uw weg naar duidelijke
informatie en snelle
dienstverleningen*

MI WROKO MI LIBI

*Tatiana Joedah
over balans
tussen werk
en geloof*

NATIONAAL ARCHIEF

*Bewaker van ons
cultureel erfgoed*

VOORWOORD

Met gepaste trots presenteer ik u de eerste editie van het BiZa Magazine onder mijn ministerschap.

Dit magazine is meer dan een publicatie; het is een venster naar het hart van ons ministerie en een podium voor de mensen die er elke dag voor zorgen dat BiZa blijft draaien.

Toen ik aantrad als minister, zag ik een organisatie vol potentie, maar ook vol uitdagingen. We hebben de verantwoordelijkheid om niet alleen beter te presteren, maar ook transparanter, rechtvaardiger en toegankelijker te worden.

Dit magazine wil u laten zien hoe wij die weg inslaan — stap voor stap, samen. Het thema van deze editie –

“Geen kleur maar karakter & structuur” – weerspiegelt mijn visie: we bouwen aan een ministerie waarin ieders inzet telt, ongeacht politieke kleur. Karakter, integriteit en de kracht van samenwerking vormen de basis van alles wat we doen.

In deze uitgave leest u verhalen van collega's die met passie werken voor land en volk, maar ook updates over de vernieuwingen bij Burgerzaken, het Nationaal Archief en andere onderdelen van BiZa.

Ik hoop dat deze verhalen u inspireren om met nog meer overtuiging bij te dragen aan ons gezamenlijke doel: een sterker, eerlijker en dienstgerichter BiZa.

Ik dank alle medewerkers die hebben bijgedragen aan deze eerste editie en aan ons dagelijks werk.

Laten we met trots vooruitkijken en samen blijven bouwen. “Samen maken we BiZa sterker en mooier. Niet alleen voor vandaag, maar ook voor morgen.”

Met vriendelijke groet,

Marinus Bee
Minister van Binnenlandse Zaken

INHOUDSOPGAVE

IN GESPREK MET.....	04
BIZA VOGELVLUCHT	06
ALGEMEEN SECRETARIAAT VERKIEZINGEN	07
SREFIDENSIE - COOK-OUT	08
HET CENTRAAL BUREAU VOOR BURGERZAKEN	09
HET NATIONAAL ARCHIEF SURINAME	12
MI WROKO- MI LIBI	14
BIZA IN DE SPOTLIGHT	16

IN GESPREK MET....

Minister Marinus Bee

Marinus Bee is op 3 juli 1971 geboren in Moengo. Hij groeide op in Abrabroki, een volksbuurt in Paramaribo. Toen hij ouder werd, verhuisde hij met zijn ouders naar andere buurten. Toch is Abrabroki de plek die altijd in zijn hart blijft. Hij studeerde hard en behaalde zowel een bachelor- als een masterdiploma. Met die kennis wilde hij niet alleen zichzelf vooruit helpen, maar ook zijn land.

Zijn werk begon bij de bestuursdienst als Districtssecretaris. Sinds 2010 was Bee lid van De Nationale Assemblée (DNA) voor het district Marowijne. Van 2020 tot 29 juni 2025 vervulde hij de rol van voorzitter van De Nationale Assemblée. Hierna trad hij aan als minister van Binnenlandse Zaken.

Zijn motivatie

De minister haalt elke dag kracht uit zijn geloof in God. Ook de belofte die hij ooit maakte, om te werken voor land en volk blijft hem dagelijks inspireren. Hij droomt van een sterk en eerlijk Suriname, gebouwd door samenwerking en eenheid. Hij gelooft dat het zal lukken, als we er samen voor gaan.

Eerste indruk als minister

Toen hij begon bij BiZa, zag hij meteen dat er veel werk te doen was. "Het was rommelig," zegt hij eerlijk. Voor hem is het belangrijk dat de organisatie netjes, duidelijk en eerlijk werkt. Hij wil dat zaken sneller worden afgehandeld en dat mensen weten waar ze aan toe zijn. Hij zal daarom nieuwe systemen invoeren, zodat het werk transparanter wordt.

Niet alleen binnen BiZa, maar dwars door het hele overheidsapparaat. Ook wil hij dat alle beleidsgebieden beter zichtbaar worden. Denk aan het Centraal Personeelsadministratie (CPA), de verkiezingsautoriteit en het genderbeleid. BiZa moet een leerzame, sterke en open organisatie worden waar iedereen op kan rekenen

Samenwerking zonder politieke kleur

De minister zegt dat BiZa één grote familie moet zijn. Iedereen mag meedoen, ongeacht politieke kleur. Hij heeft bewust geen mensen vervangen. "In Suriname gebeurt het vaak dat als een nieuwe partij aan de macht komt, er direct mensen gewisseld worden. Maar dat hoeft niet altijd. Je moet mensen beoordelen op hun werk, niet op hun partij," zegt hij.

Vrije tijd en sport

Als hij vrije tijd heeft, kijkt de minister graag naar voetbal. Zelf speelt hij geen wedstrijden meer, maar af en toe traint hij nog wel.

Oproep aan het BiZa-team

Minister Bee roept iedereen binnen BiZa op om trots te zijn. "Je bent een echte Bizaan als je werkt voor het land. Als het ministerie goed draait, dan mag je trots zijn. Maar daarvoor moet je je best doen, jezelf laten zien en eerlijk werken." Hij wil dat medewerkers proactief zijn – dus niet wachten op instructies, maar zelf initiatief nemen.

Wie zich inzet, zal ook beloond worden. "Je hoeft geen politieke hulp te vragen. Als je hard werkt, groei je vanzelf."

Advies aan jongeren

Aan jongeren geeft hij het volgende advies: "Investeer in jezelf. Geloof in wat je kan. Als je een kans krijgt, grijp die dan met beide handen. Alles wat je op school leert, ga je later gebruiken – maar breng ook je eigen ideeën mee. Jongeren hebben veel talent en ik wil ze die ruimte geven." Het is altijd zijn droom geweest om minister van Binnenlandse Zaken te worden. Nu hij de kans heeft, wil hij er iets moois van maken. Hij werkt graag in teamverband. "Je gaat niet alleen mij op tv zien," zegt hij, "maar ook de directeuren en diensthoofden. Want wij zijn samen het gezicht van het ministerie."

"Samen maken we BiZa sterker en mooier. Niet alleen voor vandaag, maar ook voor morgen."

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken – kortweg BiZa – is één van de belangrijkste schakels binnen de overheid. BiZa zorgt er namelijk voor dat de publieke sector goed, efficiënt en betrouwbaar werkt. In deze tijd van globalisering moet Suriname steeds meebewegen met wat er in de wereld gebeurt. Daarom denkt BiZa vooruit en werkt het ministerie op een creatieve en innovatieve manier aan beleid dat ons land vooruit helpt.

Wat doet BiZa allemaal?

- Zorgen voor een betrouwbare burgeradministratie en bevolkingsboekhouding.
- Samen met andere ministeries het personeelsbeleid van de overheid opstellen en uitvoeren. - Beheren van overheidsarchieven, die belangrijk zijn als cultureel én ambtelijk erfgoed.
- Uitvoeren van het nationaal genderbeleid.
- Organiseren van verkiezingen en volksraadplegingen, waarbij eerlijkheid en transparantie vooropstaan.

BiZa

IN VOGELVLUCHT

- Ondersteunen van religieuze organisaties, om zo bij te dragen aan het geestelijk welzijn van de samenleving.

BiZa is dus een echt dienstverlenende ministerie: deskundigheid, motivatie en integriteit zijn de sleutelwoorden. Daarnaast bewaakt BiZa belangrijke waarden zoals democratie, goed bestuur, mensenrechten en de rule of law, want burgers hebben recht op respect en een fatsoenlijke levensstandaard.

Kortom: BiZa staat midden in de samenleving, werkt voor de burger en zorgt ervoor dat de overheid betrouwbaar, rechtvaardig en efficiënt functioneert

Algemeen Secretariaat Verkiezingen (ASV)

DE SPIL NAAR SURINAAMSE VERKIEZINGEN

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken is verantwoordelijk voor alle aangelegenheden die betrekking hebben op de organisatie van de Volksraadpleging en de Algemene, vrije en geheime verkiezingen. Uit hoofde van deze verantwoordelijkheid is er een afdeling Algemeen Secretariaat Verkiezingen. Het Algemeen Secretariaat Verkiezingen dient als centrum voor alle electorale activiteiten en ressorteert rechtstreeks onder de Directeur van Binnenlandse Zaken.

Taakstelling Algemeen Secretariaat Verkiezingen

Het Algemeen Secretariaat Verkiezingen is belast met de uitvoering van de activiteiten die verbonden zijn aan de organisatie en implementatie van de Volksraadpleging en Algemene, vrije en geheime verkiezingen.

Het Algemeen Secretariaat Verkiezingen is tevens belast met de monitoring en planning van alle post- electorale en pre-electorale activiteiten.

Enkele specifieke werkzaamheden, waarmee het Algemeen Secretariaat Verkiezingen belast is, zijn onder andere:

- Centrale informatieverwerking en distributie
- Facilitering van de structuren belast met de
- verkiezingsorganisatie
- Logistieke werkzaamheden
- Organisatie van informatie-en instructiebijeenkomsten
- Voorlichtingsactiviteiten
- Productie en distributie van verkiezingsdocumenten
- Andere verkiezing ondersteunende activiteiten

Srefidensie - Cook-out

COLLAGE

CBB organiseert Srefidensi Cook-Out

Op 24 november vierde het CBB de onafhankelijkheid met een Cook-Out. Minister Bee benadrukte saamhorigheid en nationale trots, en sprak zijn waardering uit voor de medewerkers van het CBB in de opbouw van een sterke overheid.

Het centraal bureau voor burgerzaken

UW WEG NAAR DUIDELIJKE INFORMATIE EN SNELLE DIENSTVERLENING

Het Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB) valt onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken en is belast met de zorg voor de bevolkingsboekhouding en burgeradministratie. Het CBB heeft als centraal administratief orgaan een significante plaats ingenomen in het ontwikkelingsproces van de Staat Suriname, waarbij het zich thans kan doen kenmerken door een personele bezetting van bijkans 500 ambtenaren, verspreid over een netwerk van 44 Bureaus voor Burgerzaken in verschillende districten

Het CBB biedt diverse diensten aan:

- Akten
- Echtscheidingen
- Erkenning
- Familie boekje
- Geboorte
- ID kaart
- Paspoorten
- Verhuizing
- Naamskeuze
- Stamboom
- Overlijden

Het CBB bevindt zich momenteel in een transformatieproces, wat uiteindelijk moet leiden tot een totale verbetering van de dienstverlening naar de samenleving toe.

De focus is gericht op:

Naamskeuze:

Vanaf 1 mei 2025 krijgen ouders meer mogelijkheden om de geslachtsnaam van hun kind vast te stellen. Dit geldt voor kinderen jonger dan 16 jaar. De gekozen naam wordt automatisch toegepast op alle volgende kinderen van dezelfde ouders. Is het kind 16 jaar of ouder bij het ontstaan van de familie rechterlijke betrekking, dan kiest het kind het geslachtsnaam zelf. Deze keuze geldt dan niet automatisch voor eventuele volgende kinderen van dezelfde ouders. Doen de ouders of het kind boven 16 jaar geen naamskeuze, dan bepaalt de wet automatisch welk geslachtsnaam wordt toegekend.

De keuzes zijn:

- de geslachtsnaam van de moeder of
- de geslachtsnaam van de vader of
- Een combinatie van de geslachtsnamen van beide ouders in de gewenste volgorde.

Het centraal bureau voor burgerzaken

UW WEG NAAR DUIDELIJKE INFORMATIE EN SNELLE DIENSTVERLENING

De naamkeuze moet worden gedaan bij de volgende momenten:

- Vóór de geboorte van het kind
- Bij de geboorte aangifte van het kind
- Bij erkenning
- Bij adoptie
- Bij gerechtelijke vaststelling van het vaderschap.

Verlies e-paspoorten:

Bij het indienen van een aanvraag voor een nieuw paspoort, neemt u mee:

- Een politieverklaring,
- Vanaf 2 mei 2025 worden paspoorten ingevuld door de politie. Bij het verlies van uw paspoort dient u gelijk aangifte te doen bij de politie.
- Een politieverklaring, deze moet zijn ondertekend door de ressortcommandant of diens plaatsvervanger.

Bij verlies Machineleesbaar paspoort (MLP), betaalt u geen boete bij aanvraag van uw eerste e-paspoort.

Bij verlies van uw e-paspoort, betaalt u wel een boete van SRD 900 bovenop de leges.

De totale kosten bedragen SRD 3000.

! Let wel: de boete accumuleert bij herhaaldelijk verlies

Het centraal bureau voor burgerzaken

UW WEG NAAR DUIDELIJKE INFORMATIE EN SNELLE DIENSTVERLENING

Foto vereisten e-paspoorten:

Bij aanvraag van een e-paspoort wordt er een foto van u gemaakt ter plekke of u kunt uw eigen foto meenemen. Bij jonge kinderen of mensen met een beperking is het raadzaam om een foto mee te nemen.

Hierbij de foto vereisten:

- Bril niet toegestaan
- Geen wit shirt
- Geen haar of kralen in het gezicht
- Hoofdeksel alleen toegestaan bij geloofsovertuiging
- Geen grote oorbellen
- Neutrale gelaatsuitdrukking
- Achtergrond moet egaal of effen zijn
- Geen hoog opgestoken kapsel (bijv. hoge bol)

Indien de foto niet voldoet aan de vereisten, moet het heel aanvraagproces opnieuw worden gestart.

Betaalmethoden e-paspoorten:

Bij de aanvraag van een e-paspoort hoort ook de betaling van leges. Contante betaling bij bvb's, of ID/paspoorten boot is niet meer mogelijk. De betaling geschiedt bij de Finabank via de volgende betaalmogelijkheden: met uw pinpas, bankovermaking, contante storting bij de bank

Het nationaal Archief Suriname

BEWAKER VAN SURINAAMS CULTUREEL- HISTORISCH ERFGOED

*Het Nationaal Archief Suriname (NAS) vindt zijn oorsprong in de Landsarchiefdienst (LAD), opgericht bij resolutie van 10 november 1956 no. 3528. Bij de goedkeuring van de Archiefwet (Staatsblad 2006 no. 28) kreeg de dienst een nieuwe naam: **Nationaal Archief Suriname**.*

De Landsarchiefdienst had als taak toezicht te houden op het archiefbeheer van ministeries en onderliggende diensten, en zorg te dragen voor hun archieven. Ondanks deze regeling bleven veel archieven in slechte staat door:

- gebrekkige huisvesting,
- onvoldoende naleving van regels,
- tekort aan middelen en gespecialiseerd personeel,
- het ontbreken van een brandvrije opslagplaats.

Doelstelling

Het NAS is de nationale bewaarplaats van archieven afkomstig van:

- overheidsorganen,
- parastatale bedrijven en instellingen,
- particuliere instellingen en personen die een belangrijke rol hebben gespeeld in het Surinaamse politieke, maatschappelijke of economische leven.

Deze collectie vormt een onmisbaar deel van het cultureel-historisch erfgoed van Suriname.

Taken

De kerntaak van het NAS is het deskundig beheren van archieven en het toegankelijk maken van de daarin opgeslagen informatie voor het publiek.

Belangrijke taken zijn onder meer:

- *toezicht houden op archiefbeheer bij overheidsorganen,*
- *ordenen, beschrijven en ontsluiten van archieven,*
- *conserveren en restaureren van archiefstukken,*
- *adviseren en ondersteunen van overheidsdiensten,*
- *bevorderen van het gebruik van archiefmateriaal via publicaties, tentoonstellingen, lezingen en educatieve projecten,*
- *deelname aan of uitvoering van onderzoek.*

Het nationaal Archief Suriname

BEWAKER VAN SURINAAMS CULTUREEL- HISTORISCH ERFGOED

Organisatiestructuur

Het NAS staat onder leiding van de Nationale Archivaris (directeur), ondersteund door een onderhoofd.

Er zijn vier afdelingen:

1. Bedrijfsvoering
2. Relatiebeheer (Inspectie en acquisitie)
3. Materieelbeheer (Conservering en restauratie)
4. Publieksdiensten (Beschikbaarstelling)

Doelgroepen

Het NAS richt zich op een brede groep gebruikers, waaronder:

- studenten en docenten,
- wetenschappers,
- overheidsdiensten,
- genealogen en stamboomonderzoekers,
- journalisten en auteurs,
- burgers die bewijs of recht zoeken.

Studiezaal

De Studiezaal vormt het gezicht van het NAS. Hier kunnen bezoekers originele archiefstukken en reproducties raadplegen, evenals:

- overheidspublicaties,
- kranten,
- bibliotheekcollecties.

Een deel van de archieven is digitaal of op microfiches en microfilms beschikbaar.

De totale collectie bedraagt circa **5 km strekkend archief**.

Bepaalde archieven zijn beperkt openbaar:

- · Burgerlijke Stand: geboorten (na 100 jaar), huwelijken (na 75 jaar), overlijdens (na 50 jaar),
- · Rechterlijke archieven en Domeinkantoor: alleen met schriftelijke toestemming.

Educatie

Het NAS vervult ook een educatieve rol. Regelmatig ontvangen zij schoolgroepen en andere geïnteresseerden voor presentaties en rondleidingen. Het archiefmateriaal fungeert hierbij als waardevol leermiddel dat direct aansluit bij de lesstof. Bezoekers maken kennis met de geschiedenis, de doelstellingen en de betekenis van het NAS voor de toekomst.

Mi wroko—Mi libi

TATIANA JOEDAH

In het dagelijks leven is Tatiana Joedah niet alleen een ambtenaar bij BiZa, maar ook een vrouw en moeder. Ze werkt hard om haar verschillende rollen te combineren en blijft daarbij altijd trouw aan haar geloof en waarden.

"Ik ben een discipel van Yeshua, een vrouw, moeder en ambtenaar op de afdeling DIV," vertelt ze. Voor Tatiana is het belangrijk om haar werk en haar privéleven in balans te houden en dit lukt haar door tijd te nemen voor de dingen die haar energie geven.

Ze legt uit hoe ze haar rust vindt: "In mijn vrije tijd zoek ik vaak rust door in gebed te zijn. Het is een manier om mijn gedachten te ordenen en mezelf op te laden. Daarnaast betekent tijd doorbrengen met mijn man, kinderen en vrienden heel veel voor me. Ze zijn mijn steun en de basis van mijn kracht." Het vinden van balans is voor haar essentieel en dat doet ze door in eerste instantie te socializen met God, dan met haar familie en vrienden.

Wat haar dagelijks motiveert om haar werk goed te doen, komt uit een bijbelvers dat haar altijd inspireert: "In Kolossenzen 3:23 staat: 'Alles wat je doet, doe dat van harte, alsof je het voor de Heer doet, en niet voor mensen'. Dit helpt me om altijd mijn best te doen, of ik nu thuis ben of op het werk". Deze houding van toewijding en integriteit zie je terug in alles wat ze doet, zowel in haar werk bij BiZa als in haar persoonlijke leven.

Het werken bij BiZa had voor Tatiana veel aantrekkingskracht vanwege de goede voorzieningen en de kansen voor persoonlijke groei. Ze is al 2 jaren werkzaam op de afdeling DIV, waar ze onder andere verantwoordelijk is voor administratieve taken en het verwerken van documenten. "Wat ik leuk vind aan mijn werk bij BiZa is dat ik kan doorgroeien en mezelf kan blijven ontwikkelen," zegt ze. "De afdeling Agenda biedt veel mogelijkheden om verschillende vaardigheden te leren".

Als het gaat om haar toekomst ziet Tatiana zichzelf de komende vijf jaar op een hogere positie binnen het ministerie. "Ik wil mijn carrière verder ontwikkelen, doorgroeien binnen het ministerie en mezelf blijven verbeteren," zegt ze. "Daarnaast wil ik me ook blijven ontwikkelen in mijn persoonlijke en professionele leven".

Op de afdeling Agenda werkt Tatiana elke dag met toewijding en nauwkeurigheid. Haar werkdag begint met het registreren van ingekomen documenten en het verzorgen van de administratieve afhandeling. Vervolgens zorgt ze ervoor dat stukken op de juiste manier worden doorgegeven aan de juiste afdelingen. "Het werk op de afdeling Agenda is een beetje als een tussenstation," legt ze uit. "We ontvangen veel documenten van andere ministeries en zorgen ervoor dat ze de juiste route volgen".

De afdeling speelt een belangrijke rol in de communicatie tussen verschillende afdelingen, maar soms betekent dit ook dat ze geduld moeten hebben. "Wij bepalen niet hoe snel een document wordt afgehandeld. We zijn afhankelijk van de andere afdelingen waar het document verder wordt behandeld," zegt Tatiana. "Dat betekent soms dat we moeten wachten en dat kan frustrerend zijn, maar we leren geduld te hebben en vertrouwen te hebben in het proces".

Haar advies voor collega's en lezers van het magazine is simpel, maar krachtig zoals het staat in Spreuken 3:5-6: 'Vertrouw op de Heer met je hele hart en steun niet op je eigen inzicht. Ken Hem in alles wat je doet en dan zal Hij je pad recht maken.' Dit is het fundament waarop ik mijn werk en mijn leven bouw."

Het is duidelijk dat Tatiana haar werk bij BiZa niet alleen ziet als een baan, maar als een roeping. Met haar geloof, passie voor haar werk en liefde voor haar familie blijft ze streven naar groei en verbetering – zowel in haar carrière als in haar persoonlijke leven.

01

Ministerie Bee: Meer vrouwen nodig in de maritieme sector

Minister Marinus Bee benadrukte tijdens de opening van de WIMAC-workshop dat de deelname van vrouwen in de maritieme sector dringend moet toenemen. Ondanks mondiale vooruitgang blijven vrouwen ondervertegenwoordigd in technische en leidinggevende functies. In Suriname was onder de zes recente afgestudeerden van de Nationale Maritieme Academie geen enkele vrouw. Bee pleitte voor gerichte opleidings- en stimuleringsprogramma's om jonge vrouwen te motiveren voor maritieme beroepen en verwante sectoren zoals olie en gas. Hij benadrukte dat de regering zich inzet voor gendergelijkheid (SDG 5) en dat beleid zoals het Gender Vision 2021-2035 hierin richtinggevend is. "Het is niet genoeg dat vrouwen aanwezig zijn – ze moeten ook invloed kunnen uitoefenen," aldus Bee.

BiZa

IN DE SPOTLIGHT

De maand op een rij

03

Minister Bee ontvangt UNDP-delegatie voor overleg verkiezingsproces

Minister van Binnenlandse Zaken Marinus Bee ontving op 5 november een delegatie van het UNDP om de voortgang en verdere versterking van het Surinaamse verkiezingsproces te bespreken. Tijdens het overleg werd stilgestaan bij de modernisering, digitalisering en vergroting van de transparantie en efficiëntie van het verkiezingssysteem.

Minister Bee sprak zijn waardering uit voor de continue ondersteuning van het UNDP. De delegatie complimenteerde op haar beurt het ministerie met de geboekte vooruitgang. Als blijk van dank ontving de UNDP-delegatie een presentje.

02

BiZa ontvangt delegatie van CARICOM IMPACS voor afronding CARICOM Security Strategy

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BiZa) ontving deze week een delegatie van CARICOM IMPACS in het kader van de afronding van de CARICOM Security Strategy (CSS), het beleidsdocument dat de regionale veiligheidsaanpak richting geeft. Tijdens het overleg werd gesproken over de nationale consultatie en de actualisering van Suriname's nationale veiligheidsstrategie, met aandacht voor technologische ontwikkelingen, cyberdreigingen en de impact van toekomstige olie- en gasactiviteiten.

Namens BiZa waren onder meer directeur Eskak, directeur Soerdjballi, Ferik Telraan, Ivana Betterson en Henk Sidoel aanwezig. Ook vertegenwoordigers van de veiligheidsdiensten namen deel. De delegatie van IMPACS bestond uit Terrance Roopchan, Callixtus Joseph en Carmen van Dijk.

Verder werd ingegaan op cyberweerbaarheid, informatiebeveiliging en versterking van regionale samenwerking. BiZa blijft zich inzetten voor een veilige, transparante en digitaal weerbare overheid.

04

Commissie PSR en Armand Zunder werken aan verlichting overheidsapparaat

De Commissie Public Sector Reform (PSR) heeft samen met Armand Zunder en zijn partners overleg gevoerd over manieren om het overheidsapparaat te verlichten en de efficiëntie in de publieke sector te vergroten. Centraal stond het JobFactory-project, waarbij ambtenaren tijdelijk worden ingezet in sectoren met personeelstekorten, zoals onderwijs, gezondheidszorg en financiële administratie. Zij blijven ambtenaar, ontvangen een betere beloning, kunnen online werken en krijgen mogelijkheden voor bijscholing.

Het initiatief stimuleert bovendien de ontwikkeling van Business Process Outsourcing (BPO) in Suriname. Minister Marinus Bee benadrukte dat ambtenaren kansen moeten krijgen om te groeien, terwijl de BiZa-directie wees op het belang van digitalisering en automatisering voor een moderne overheid. Met JobFactory wordt gewerkt aan een slanker, productiever en toekomstgericht overheidsapparaat zonder verlies van ambtelijke status.

BiZa

IN DE SPOTLIGHT

De maand op een rij

05

BiZa versterkt professionalisering ambtenarenapparaat

Tijdens de directievergadering van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BiZa) benadrukte minister Marinus Bee het belang van de herinvoering van de ambtseed als onderdeel van verdere professionalisering. De eerste eedaflegging vindt binnenkort plaats en zal elk kwartaal worden herhaald.

Ook werd aangekondigd dat het BvB-kantoor te Tijgerkreek op 10 november wordt geopend. Onderminister Kelvin Koniki meldde dat de inschrijvingen voor de ambtenarenopleiding zijn afgerond en dat de opleiding spoedig van start gaat.

07

Nationaal Archief Suriname ontvangt archief George Hindori

Op vrijdag 7 november 2025 was het persoonlijk archief van wijlen George Hindori officieel overgedragen aan het Nationaal Archief Suriname. Mevrouw Hindori-Djaianti droeg de collectie over aan Nationaal Archivaris Rita Tjen Fooh, in aanwezigheid van onder andere historicus Jerry Egger en vertegenwoordigers van de Anton de Kom Universiteit.

Het archief bevat waardevolle documenten over Hindori's persoonlijke, politieke, maatschappelijke en culturele activiteiten. Na digitalisering wordt de collectie openbaar toegankelijk. Het Nationaal Archief beheert ook archieven van andere prominente Surinamers, waaronder Dobru en oud-president Shankar, die samen bijdragen aan het behoud van het nationaal erfgoed.

06

Grote belangstelling voor Maritieme Open Dagen

De Maritieme Open Dagen bij de Kustwacht Suriname en de Maritieme Autoriteit Suriname trokken veel bezoekers, vooral studenten. In aanloop naar de ontwikkeling van de olie- en gasector was de interesse vanuit scholen bijzonder groot.

Bedrijven en organisaties uit de maritieme sector presenteerden zich veelzijdig en informatief, waardoor bezoekers een duidelijk beeld kregen van de carrièremogelijkheden. De eerste twee dagen waren speciaal voor scholen; de laatste dag is bestemd voor het brede publiek.

Met deze editie wordt de zichtbaarheid van de maritieme sector vergroot en benadrukt de Kustwacht haar cruciale rol in de toekomstige ontwikkeling van de olie- en gasindustrie in Suriname.

08

BiZa aanwezig bij voorbereidingsmeeting COP11/MOP4

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BiZa) nam op 10 november deel aan de nationale consultatie ter voorbereiding op COP11 en MOP4 van het WHO-Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging (FCTC). De sessie, georganiseerd door het Ministerie van Volksgezondheid, Arbeid en Welzijn, vond plaats in het Courtyard Marriott Hotel.

Tijdens de bijeenkomst werd de afstemming van Suriname's standpunten voor de internationale vergaderingen in Genève (17-22 november 2025) besproken. BiZa werd vertegenwoordigd door onderminister Kelvin Koniki, adviseur Estrea Noordzee en directieleden John Atida en Mariah Martodikromo.

09

Minister Bee: "Vakbonden zijn partners in ontwikkeling"

Minister van Binnenlandse Zaken Marinus Bee ontving op 13 november de voorzitters van de CLO en COL voor een kennismakingsgesprek. Tijdens het overleg kwamen samenwerking, knelpunten binnen het ambtenarenapparaat en trajecten zoals de herinvoering van de ambtseed aan bod.

Bee benadrukte dat vakbonden partners zijn in ontwikkeling: "Als er uitdagingen zijn, pakken we die samen aan op basis van overleg, deskundig advies en wederzijds respect." Vakbondsleder Hugo Blanker besprak onder meer het FISO-systeem, deelname aan het Pensioenfonds en bevorderingsvoordrachten. De bijeenkomst verliep constructief, met als doel de samenwerking verder te versterken.

11

NAS opent tentoonstelling ter viering van 50 jaar Republiek Suriname

Ter gelegenheid van 50 jaar onafhankelijkheid heeft het Nationaal Archief Suriname (NAS) op 20 november een tentoonstelling geopend met het thema "Ontwikkeling van de Republiek Suriname vanaf 1975 tot heden – Impressies van een land in beweging". De opening vond plaats in aanwezigheid van minister a.i. Harish Manorath, directeur Mohamad Nasier Eskak en andere genodigden.

Nationale Archivaris Rita Tjin Fooh benadrukte dat de expositie bepalende momenten in de Surinaamse geschiedenis belicht, met bijdragen van onder meer Stichting Skrifi, Stichting Beeld en Geluid en NAS-medewerkers. Minister a.i. Manorath onderstreepte het belang van investeren in jongeren en kennis van de nationale geschiedenis als basis voor duurzame vooruitgang, en sprak waardering uit voor iedereen die heeft bijgedragen aan de tentoonstelling.

10

Minister Bee ontvangt Braziliaanse ambassadeur voor beleefdheidsbezoek

Minister van Binnenlandse Zaken Marinus Bee ontving op 13 november de Braziliaanse ambassadeur Felipe Costi Santarosa voor een beleefdheidsbezoek. Het gesprek, bijgewoond door directeur Eskak, secretaris Sanduela Belong en vertegenwoordigers van de ambassade, richtte zich op versterking van de bilaterale samenwerking.

Onderwerpen waren onder meer samenwerking binnen publieke sectorhervorming, kennisuitwisseling over verkiezingsprocessen en gezamenlijke landbouwprojecten gericht op voedselzekerheid en economische groei. Minister Bee en ambassadeur Costi Santarosa benadrukten het belang van voortdurende dialoog en samenwerking om de vriendschappelijke en strategische banden tussen Suriname en Brazilië verder te versterken.

BiZa

IN DE SPOTLIGHT

De maand op een rij

12

CBB organiseert Srefidensi Cook-Out

Het Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB) organiseerde op 24 november een sfeervolle Srefidensi Cook-Out ter viering van de onafhankelijkheid. Minister Marinus Bee benadrukte tijdens zijn toespraak het belang van saamhorigheid, nationale trots en verbondenheid binnen de samenleving.

De cook-out bood tevens gelegenheid om vooruit te kijken naar de 68e verjaardag van het CBB, en waardering uit te spreken voor het dagelijkse harde werk van de medewerkers. Het ministerie van Binnenlandse Zaken dankt iedereen voor hun inzet en toewijding, waarmee samen wordt gebouwd aan een sterke en dienstbare overheid.

Colofon

Titel

BiZa Magazine

BiZa in Beweging: Samen maken we het beter.

Uitgave van

Communicatie Unit

Coördinator

Cheryl Kasanpawiro

Eindredactie

Sjovellie Amoksi

Grafische Vormgeving

Ing. Ivana Betterson

Ch. Kasanpawiro

Bijdrage van

Micha-ira Bisphan

Renuka Jaggoe

Ifraaz Olmberg

Fotografie

Yasmin Sastrodihardjo

John Partoredjo

Virginio Tajib

Stefano Tull

Vormgeving / opmaak

Ing. Ivana Betterson

Drukwerk / verspreiding

Extern gedistribueerd: Digitaal

Contact

cubinnenlandsezaken@gmail.com
+597 473141/ 473235/ 473291/ 421170

Frequentie

Dit blad verschijnt elk maand.